

1. Általános értelmiségképző és alapozó elméleti ismereti tárgyak

Ezek az előadások bármelyik félévben teljesíthetőek, könnyűségük miatt az első két félév alatt érdemes letudni őket.

- Filozófiatörténet
- Gazdaság- és társadalomtudomány történések számára
- Bevezetés a történettudományba

2. Történelem alapszakos általános ismeretek

A töris tárgyak is bármelyik félévben és bármilyen sorrendben teljesíthetőek, hiszen nem épülnek egymásra (az azonos korszakokhoz tartozó előadások és szemináriumok sem). Az egyetemes középkor előadás kombinált vizsgáját tartják a 80% fölötti bukási rátájával a legnehezebben teljesíthetőnek a szakon, így ennek a tárgynak érdemes nem rögtön az első félévben nekifutni, de nem is az utolsó évre hagyni.

- A régészet alapjai – az emberiség őstörténete (töriseknek is kötelező bevezető)
- Az ókori Kelet története előadás
- Ókori görög történelem előadás
- Római történelem előadás
- Ókortörténeti szeminárium
- Magyar őstörténet előadás
- Középkori magyar történelem előadás
- Középkori magyar történelem forráselemző szeminárium
- Középkori magyar történelem szeminárium
- Középkori egyetemes történelem előadás
- Középkori egyetemes történelem forráselemző szeminárium
- Középkori egyetemes történelem szeminárium

3. Szakterületi alapozó ismeretek

- Bevezetés a régészetbe előadások
  - Bevezetés az őskor régészetébe
  - Bevezetés az ókor régészetébe
  - Bevezetés a népvándorlás kori régészetbe
  - Bevezetés a középkor régészetébeEzek közül félévente egy kerül meghirdetésre sorban, forgó rendszerben, tehát az első félévben kell elvégezni az elsőt és a negyedikben az utolsót.

- Archaeometriás bevezető tárgyak:
  - Tereptan (mindenkinek a 4. félévben kell felvenni)
  - Tafonómia
  - Topográfia
  - Technológia
  - Bevezetés a régészet módszertanába
  - Bevezetés a régészet természettudományos módszereibe

Ezen kurzusok meghirdetése nem sorban történik, azt kell felvenni, amelyik éppen meg van. Lehet, hogy egy félévben egyet sem, máskor pedig kettőt is tartanak.

Ideális esetben a 4. félév végére, tehát a második évetek végén mindezen órákat sikerrel elvégeztétek már, és így letehetitek az alapvizsgát, melyen ezeknek az alapozó óráknak az anyagát kéri számon.

- Latin nyelv 1., 2., 3., 4.
Az első négy félévben ezekkel is végezték, ha minden jól megy, így letehetitek a latin záróvizsgát is. Az órákról legalább középfokú latin nyelvvizsga ellenében felmentés nyerhető, illetve a Latin nyelv 4. tárgy már nem kötelező tanegység, csupán erősen ajánlott a sikeres záróvizsgához.
- Bevezetés a muzeológiába (5. félévtől)

4. Szabadon választható kurzusok

Összesen 10 kreditnyit kell teljesíteni szakzárásig, a féléveitek alatt bárhogyan elosztva. Az ELTE több karjáról is választhatok órákat és beszámíthatjátok ilyen néven, a TTK-ról és a BTK-ról konkrétan a 19. századi zenétől a föld geomágneses teréig bármit hallgattok így. Nyelveket tanulni, illetve az egyetem sportolási lehetőségeit igénybe venni is a szabad kreditjeitekkel tudjátok.

5. Szaktárgyi segéd tudományi kurzusok

A Régészettudományi Intézet oktatói illetve vendégoktatói által meghirdetett órák ezek, amiket a NEPTUNban direkt ilyenként szerepelnek (oda van írva melléjük, és kódjuk mindig BBN-TÖR11-400 kezdetű). Viszont félévente változik melyik oktató tart éppen és milyen témában. A kurzusok bizonyos problémák mélyebb megismerésére adnak lehetőséget; úgy mint a császárkori istenábrázolások tipológiája, a kőeszközök megmunkálásának módszertana, állatcsonttározás, népvándorlás kori társadalom, paleodemográfia, és még sok más érdekes dolog. Ezek 2 kredites tárgyak, összesen 14 kreditet kötelező elvégezni belőlük, tehát hét darab segéd tudományi tárgyat kell megcsinálnotok a 3 év alatt.

6. Ásatási gyakorlat

Nyaranta 2 hetet kötelező eltölteni olyan tanáztatáson, amit a tanszéketek NEPTUN felelős oktatója elfogad ásatási gyakorlatként. Erről az ásatásról igazolást kell vinni Mester Zsolt tanár úrnak, majd a tanszék felelős oktatójánál felvenni az „Ásatási gyakorlat” kurzust a következő őszi félévben.

7. Régészeti szaktárgyak

A hét, következő oldalon felsorolt terület közül kettőt kell választani, és csak annak a kettőnek az alább felsorolt óráira bejárni.

Hagyományosan az egyik szakirány lesz az ún. főszak, mely a szakterületek lesz, valamint szakdolgozatotok elméleti háttéréként szolgál majd, míg a másik ezt kiegészítendő mellékszakként fog funkcionálni.

A többi, tehát nem választott területből az első oldalon 3. pontnál sorolt alapozó tárgyak kellő ismeretet adnak ahhoz, hogy ne végezzetek kontármunkát, ha esetleg hozzájuk kapcsolódó anyag közelébe kerültök, de a szakos kurzusokat nem kell elvégezni belőlük. Az első két félévben még nem lesz szakos szemináriumotok, csupán „Bevezetés X kor régészetébe” címmel ún. proszeminárium, melyen a szemináriumi munka alapjait tanulhatjátok meg. Proszemináriumot csak a főszakotokból kell elvégezni, kivéve antikon és román, amin mellékszakként is kötelező résztvenni.

Szakirányonként tehát a következő órákkal kell számolni Régészettudományi Intézet keretein belül az első oldalon felsorolt bevezető tárgyakon kívül (első évben is végzendők vastagon szedve!):

- **Főelőadás** (minden félévben, fő- és mellékszakon is)
- **Proszeminárium** (első két félévben, csak a főszakotokból kötelező, kivéve antikon és román, meghirdetve *Bevezetés X kor régészetébe, proszeminárium* néven)
- Szeminárium (harmadik félévtől, fő- és mellékszakon is, témája igazodik a főelőadáséhoz)
- Anyagismereti szeminárium (harmadik félévtől, fő- és mellékszakon is)
- Műhelyszeminárium (csak középkorosoknak, harmadik félévtől)
- Szakdolgozati szeminárium (ötödik félévtől, szakdolgozatírást segítő konzultációk)
- **Szaktárgyi segéd tudományok** (ismétlem, hetet kötelező elvégezni a 6 félév alatt, választott szakirányotoktól *függetlenül*, teljesen érdeklődésekre bízva)

Szakirányok és főelőadásai témái az előző félévekben (nem sorban):

- **1. ARCHAEOOMETRIA**
  - Térinformatika
  - Környezet- és tájrégészet
  - Anyagvizsgálatok (elemanalitikai és szerkezetvizsgálati módszerek)
  - Történeti járványtan
  - Régészeti állattan
- **2. ŐSRÉGÉSZET**
  - Paleolitikum és neolitikum
  - Rézkor
  - Kora- és középső bronzkor
  - Késő bronzkor
  - Kora vaskor (Hallstatt, szkíták)
  - Késő vaskor (Kelták)
- **3. ANTIK RÉGÉSZET**
  - Az Égeikum bronzkora (Kréta, Mykéné)
  - Az Égeikum vaskora (sötét, archaikus, és geometrikus kor)
  - Klasszikus kor
  - Hellénisztikus kor
  - Itália vaskora (etruszkok)
  - Itália a Kr. e. 4. századtól Augustusig koráig
- **4. ELŐ-ÁZSIA RÉGÉSZETE**
  - Mezopotámia régészete 1.
  - Mezopotámia régészete 2.
  - Mezopotámia régészete 3.
  - Szíria és Anatólia régészete
  - Izrael régészete
  - Irán régészete
- **5. RÓMAI PROVINCIALIS RÉGÉSZET**
  - Pannonia régészete
  - Művészettörténet
  - Közigazgatástörténet
  - Hadtörténet
  - Gazdaságtörténet
  - Települések és temetkezések
- **6. NÉPVÁNDORLÁS KORI RÉGÉSZET**
  - Császárkori barbárok (szarmaták, germánok)
  - Az 5. század régészete (hunok, germánok)
  - Langobárdok, gepidák és avarok
  - Avarok II.
  - A 9. század régészete
  - Honfoglalás kor
- **7. KÖZÉPKORI RÉGÉSZET**
  - Városok és kézművesség
  - Falvak régészete
  - Középkori anyagi kultúra
  - Egyházi építészet
  - Kora újkori és török kori régészet
  - Várak és rezidenciák

Tápiószecső, 2014. augusztus 3.

LŐRINCZY MÁRK
Régészettudományi Intézet BA HÖK